

**ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА
ТЕХНОЛОГІЙ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРАВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ І ТЕХНОЛОГІЙ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ**

Затверджено:

Протокол засідання кафедри
фінансів, обліку і оподаткування
№ 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри ФОО
С.М. Шуляренко

Викладач	Андрєєва Олена Володимирівна Кандидат економічних наук, доцент	
Посилання профіль викладача на сайті ДУІТ	Андрєєва Олена Володимирівна	
E-mail	cheetah2007@ukr.net	
Факультет, Кафедра	Факультет Управління і технологій/ Кафедра Фінансів, обліку і оподаткування м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 телефон: +38044 591-51-08	
Консультації	Кожен вівторок та четвер з 15 до 17 м. Київ, вул. Івана Огієнка, 19, каб. 602 або за ZOOM посилання	
Офіційна назва освітньої програми	Маркетинг	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Галузь знань, спеціальність	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» 075 «Маркетинг»	
Статус дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Цикл дисциплін професійної підготовки, вибіркова	
Курс / Семестр викладання	3/5	
Обсяг дисципліни	4 кредитів ECTS / 120 загальна кількість годин	
Види та кількість аудиторних занять, денна/ заочна	Лекції – 24 годин / 4 годин Практичні заняття – 20 години / 4 години	
Форма контролю	Залік	
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторія згідно з розкладом. Мультимедійний проектор, мережа Internet.	
Мова викладання	Українська	

Мета вивчення дисципліни	Формування у студентів системи базових знань з теорії фінансових відносин, які виражають розподіл і перерозподіл вартості валового внутрішнього продукту на макро- і мікрорівнях.
Загальні компетентності	ЗК04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК11. Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків. СК12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу.
Програмні результати навчання	ПРН2. Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності. ПРН3. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу.

ЧИМ ЦІКАВИЙ КУРС:

Курс дає можливість розширити світогляд та професійні компетенції, поглибивши знання з фінансів, отримавши актуальну цікаву інформацію про:

фінанси як специфічну форму суспільних відносин;
фінансову систему країни та функціонування фінансового механізму;
структуру фінансового ринку: ринок грошей, ринок кредитних ресурсів, ринок цінних паперів, ринок фінансових послуг;
роль міжнародних фінансів у розвитку фінансової системи держави;
податкову систему держави, її структуру та функції;
сутність бюджету, його призначення, роль та функції;
бюджетний устрій і бюджетну систему країни;
державні доходи та видатки;
значення державного кредиту, його роль у мобілізації коштів населення, підприємства організацій;
вплив державного кредиту на стан грошового обігу в державі та його значення у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб;
сутність фінансів населення, їх значення та їх зв'язок з іншими складовими фінансової системи;
роль фінансового ринку у ринковій економіці;
міжнародні валютно-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Модуль 1. «Фінанси»

Модуль 1. Загальнотеоретичні основи функціонування фінансів в умовах ринку

Тема 1. Сутність та функції фінансів

Предмет науки про фінанси. Фінанси - специфічна форма суспільних відносин, підсистема економічного базису. Фінанси як економічна, вартісна, розподільна, історична категорія. Специфічні ознаки фінансів, характерні риси та суспільне призначення. Мікро- і макрорівні вивчення фінансів. Фінансові категорії як форма наукового пізнання сутності фінансових відносин. Фінанси, особливості їх функціонування - економічне вчення про товарно-грошові відносини, розширене відтворення, природу і функції держави. Функції фінансів: розподільча, контрольна, регулююча. Прояви розподільчої функції фінансів у процесі розподілу та перерозподілу валового внутрішнього продукту. Сутність контрольної функції фінансів, її реалізація в організації контролю за розподілом і цільовим використанням грошових фондів. Сутність та значення регулюючої функції фінансів у стимулюванні соціально-економічних процесів у суспільстві. Сутність і джерела

формування фінансових ресурсів. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси. Фінансові ресурси держави, підприємств і населення.

Ключові слова: фінанси, функції фінансів, товарно-грошові відносини, валовий внутрішній продукт, фінансові ресурси.

Тема 2. Фінансова система та фінансовий механізм

Поняття фінансової системи. Фінансова система як об'єкт управління. Структура фінансової системи за внутрішньою будовою та організаційною структурою. Сфери та ланки фінансових відносин, їх взаємозв'язки. Державні фінанси та їх ланки: державний бюджет і місцеві бюджети, державні цільові фонди; фінанси державного сектора економіки, державний кредит, резервні та страхові фонди органів державної влади.

Фінанси суб'єктів господарювання та їх роль у розвитку національної фінансової системи. Складові фінансів суб'єктів господарювання: фінанси комерційних підприємств і організацій, фінанси некомерційних підприємств та організацій. Фінансовий ринок як складова фінансової системи держави, його структура.

Фінансова політика - складова частина економічної і соціальної політики держави, її зміст і завдання, стратегія й тактика. Фінансова політика України на сучасному етапі. Поняття про управління фінансами. Об'єкти і суб'єкти управління. Органи управління фінансами та їхні функції. Фінансове планування: суть, принципи, методи, завдання. Система фінансових планів. Фінансовий контроль, його зміст, види, форми і методи фінансового контролю. Фінансове право. Правове регулювання фінансових відносин. Розвиток фінансового законодавства в Україні.

Ключові слова: фінансова система, фінансові відносини, суб'єкти господарювання, фінансова політика, фінансове планування, фінансовий баланс, фінансовий контроль, фінансове регулювання.

Тема 3. Податкова система держави

Сутність, призначення та необхідність податків. Функції податків. Характерні риси податків, відрахувань і платежів. Взаємозв'язок з іншими розподільчими категоріями (кредит, заробітна плата, собівартість, ціна). Елементи податку. Принципи оподаткування. Класифікація податків. Прямі і непрямі податки. Поняття податкової системи і методи її побудови. Структурна побудова податкової системи. Податкова система України, основні етапи її становлення. Податкова політика. Податкова служба, склад податкової служби України.

Ключові слова: податок, елементи податку, функції податку, принципи оподаткування, податкова система, етапи розвитку податкової системи.

Тема 4. Бюджет і бюджетна система держави

Сутність бюджету як економічної категорії. Призначення та роль бюджету держави. Об'єкти і суб'єкти бюджетних відносин. Функції бюджету. Показники стану бюджету - бюджетний надлишок і бюджетний дефіцит. Сутність і причини виникнення бюджетного дефіциту. Класифікація бюджетного дефіциту. Динаміка бюджетного дефіциту в Україні. Особливості державного бюджету на поточний рік.

Бюджетний устрій і бюджетна система. Бюджетний процес, його складові елементи та регламентування.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування. Місцеві бюджети, їх роль у місцевому самоврядуванні. Поняття фінансової автономії та показники її рівня. Бюджетне регулювання. Бюджетне субсидювання та його види: субсидії, субвенції, дотації.

Ключові слова: бюджет, функції бюджету, бюджетний дефіцит, покриття бюджетного дефіциту, бюджетний устрій, бюджетна система.

Тема 5. Державні доходи та видатки

Економічна сутність та значення державних доходів. Централізовані державні доходи: доходи державного бюджету, державний кредит, доходи державних цільових фондів. Доходи

державного бюджету, їх класифікація. Принципи організації системи доходів бюджету та джерела їх формування. Методи формування доходів державного бюджету. Податкові надходження. Державні позики, емісійний дохід та їх значення у системі доходів бюджету. Неподаткові доходи бюджету, їх склад і призначення. Децентралізовані державні доходи. Доходи державних підприємств та організацій - складова частина державних доходів. Прибуток державних підприємств. Сутність, характеристика, склад державних видатків. Класифікація державних видатків. Фактори, що визначають структуру державних видатків. Сутність і принципи кошторисного фінансування. Кошторис: види та його основи елементи. Сутність і роль державних цільових фондів на сучасному етапі. Об'єктивна необхідність їх створення. Класифікація державних цільових фондів, доходи та витрати державних цільових фондів. Проблеми і перспективи їхнього функціонування. Якісна характеристика державних видатків, принципи їх організації. Методи і форми фінансування державних витрат. Бюджетні кредити. Державні дотації. Державні гарантії.

Ключові слова: державні доходи, доходи державного бюджету, методи формування доходів державного бюджету, державні видатки, кошторис, кредити, дотації, гранти.

Модуль 2. Механізм формування і використання централізованих фінансових ресурсів держави

Тема 6. Державний кредит

Суть і значення державного кредиту. Особливості фінансових відносин, що формують державний кредит, його суб'єкти. Об'єктивна необхідність і можливість використання державного кредиту. Роль державного кредиту у мобілізації коштів населення, підприємства організацій. Значення державного кредиту у фінансовому забезпеченні загальнодержавних і регіональних потреб. Відмінності державного кредиту від банківського. Форми та види державного кредиту..

Види державних боргових цінних паперів, їх характеристика та законодавче регулювання. Емісія державних боргових цінних паперів: вибір їх видів, обґрунтування термінів обігу, форми виплати доходів тощо. Капітальний і поточний, внутрішній і зовнішній державний борг. Поняття державного боргу. Джерела погашення державного боргу. Управління державним боргом. Методи управління державним боргом. Кількісний аспект державного боргу та проблем його сплати в Україні.

Ключові слова: кредит, державний кредит, форми державного кредиту, капітальний борг, поточний борг, внутрішній державний борг, зовнішній державний борг, інструменти запозичення, управління боргом.

Тема 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій

Необхідність і сутність фінансів підприємств. Фінанси підприємств - основа фінансової системи держави. Функції фінансів підприємств та принципи їх організації. Організаційно-правові форми суб'єктів господарювання. Особливості організації фінансових відносин залежно від галузевих особливостей, галузей економіки, сфер бізнесу. Грошові фонди і фінансові ресурси підприємств, особливості їх формування в умовах ринку. Склад грошових фондів і доходів, порядок їх утворення і використання в умовах ринку. Економічні методи й способи формування фінансових ресурсів. Джерела формування доходів. Поділ коштів підприємства на власні та залучені. Виручка від реалізації продукції, робіт і послуг, її розподіл. Види витрат. Собівартість продукції, робіт, послуг та її складові. Економічний зміст прибутку, його склад. Особливості формування прибутку суб'єктів господарювання різних форм власності. Види прибутків. Розподіл і використання прибутку. Фінанси неприбуткових організацій. Види неприбуткових організацій. Особливості та завдання неприбуткових організацій. Джерела формування та напрями використання коштів неприбуткових організацій. Благодійництво. Спонсорство. Меценатство.

Ключові слова: фінанси, підприємство, фінанси підприємств, принципи організації фінансів суб'єктів господарювання, доходи підприємств, прибуток підприємств, фінанси неприбуткових організацій.

Тема 8. Фінанси населення

Сутність фінансів населення, їх значення. Зв'язок фінансів населення з іншими складовими фінансової системи. Фінансові ресурси населення. Джерела формування доходів населення та їх класифікація. Фактори, що впливають на рівень доходів населення. Порядок використання доходів населення. Функція споживання, функція заощадження. Мотиви утворення заощаджень населення, їх класифікація. Сучасні тенденції формування заощаджень населення України. Фінансовий портфель громадянина, його склад: споживчий портфель, накопичувальний та інвестиційний. Фактори, що сприяють перетворенню заощаджень на інвестиції. Складові, інвестиційного портфеля. Портфель нагромадження та його складові.

Ключові слова: фінанси, населення, фінанси населення, доходи населення, споживання, заощадження, інвестування.

Тема 9. Фінансовий ринок

Роль та функції фінансового ринку у ринковій економіці. Фінансовий ринок як механізм міжгалузевого перебігу капіталу, та перерозподілу коштів. Суб'єкти фінансового ринку. Класифікація структурних складових фінансового ринку. Грошовий ринок. Ринок капіталів. Ринок банківських кредитів. Ринок цінних паперів. Страховий ринок. Взаємозв'язок складових фінансового ринку. Фондовий ринок: особливості та роль у розвитку ринкової інфраструктури. Первинний і вторинний ринки цінних паперів. Біржовий та позабіржовий обіг фондових цінностей. Характеристика основних видів цінних паперів, їх класифікація. Фінансові інститути ринку. Фонд держмайна: його функції, завдання, обов'язки, організація. Фінансові посередники, їх функції та види. Роль Національного банку України на ринку державних цінних паперів. Проблеми та перспективи розвитку фінансового ринку України.

Ключові слова: фінансовий ринок, грошовий ринок, ринок капіталів, біржа, фінансові посередники, цінні папери.

Тема 10. Міжнародні фінанси

Сутність, призначення та роль міжнародних фінансів. Міжнародна фінансова інтеграція та її вплив на фінансові інтереси суверенних країн і регіонів. Поняття, форми та види зовнішньоекономічної діяльності. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності як складова загальної зовнішньоекономічної політики держави. Інструменти регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Валютні відносини та їх державне регулювання в Україні.

Валютні системи: сутність, види і структура. Валютна політика держави. Міжнародний фінансовий ринок: сутність, особливості та класифікація. Вплив міжнародного фінансового ринку на національні фінансові ринки та національну економічну систему держави. Міжнародний кредит та його форми. Класифікація міжнародних кредитів. Формування й розвиток Європейського валютного союзу. Україна та ЄС: особливості організації міжнародних фінансових зв'язків та перспективи їх розвитку. Міжнародні валютно-фінансові і кредитні організації. Співпраця України з міжнародними фінансовими інституціями.

Ключові слова: міжнародні фінанси, зовнішньоекономічна діяльність, регулювання зовнішньоекономічної діяльності, валюта, валютний ринок, валютні операції, валютна політика, валютна система, еволюція валютної системи, міжнародні валютно-фінансові організації.

Практичні заняття курсу передбачають виконання ситуаційних, тестових та інших завдань, опитування та дискусії за темами, короткі виступи та презентації з тематики дисципліни.

Тематика практичних занять:

Тема № 1. Сутність та функції фінансів.

Тема № 2. Фінансова система та фінансовий механізм.

Тема № 3. Податкова система держави.

Тема № 4. Бюджет і бюджетна система держави.

Тема № 5. Державні доходи та видатки.

Тема № 6. Державний кредит.

Тема № 7. Фінанси суб'єктів господарювання та неприбуткових організацій.

Тема № 8. Фінанси населення.

Тема № 9. Фінансовий ринок.
Тема №10. Міжнародні фінанси.

Приклади практичних завдань:

Практичне завдання:

Ситуаційні завдання:

- використовуючи статистичні дані, дайте характеристику дефіциту бюджету України за останні п'ять років. Прогноз дефіциту бюджету України на поточний рік? Запропонуйте методи фінансування дефіциту державного бюджету.

- залежно від співвідношення доходів і видатків який може бути бюджет держави? Який бюджет вважається збалансованим?

- чим обумовлений бюджетний устрій в Україні? Дайте характеристику бюджетному устрою України.

- назвіть складові політики управління державним боргом? Які методи управління державним боргом використовувалися в Україні у звітному фінансовому році?

- назвіть функції та операції валютного ринку? Чим обумовлені обмеження, що існують на валютному ринку України в поточному періоді?

Приклад тестового завдання:

Фінансові ресурси - це:

а) грошові фонди, які створюються у процесі розподілу, перерозподілу та використання ВВП за певний період;

б) економічні відносини, що складаються під час створення та розподілу грошових доходів у держави та суб'єктів господарювання;

в) сукупність централізованих і децентралізованих фондів цільового призначення.

Індивідуальні завдання

Для стимулювання науково-дослідницького й творчого інтересу здобувачів вищої освіти і здобуття ними навичок наукової діяльності вони залучаються до виконання додаткових видів робіт в певних проектах, ця діяльність враховується при підведенні підсумків роботи здобувачів вищої освіти у семестрі. Так, наприклад, здобувачам вищої освіти може бути запропоновано виконання рефератів за темами дисципліни «Фінанси» у вигляді презентацій та захистити її на практичному занятті. Найкращі рекомендуються до виступу на науково-практичній конференції.

Індивідуальні види робіт можуть бути змінені та доповнені за ініціативою викладача або здобувача освіти (за погодженням із викладачем).

ОЦІНЮВАННЯ

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів Підсумковий контроль – залік
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 1 бал. Максимальна сума становить 12 балів.

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії (до 7 балів).

Максимальна сума становить 7 балів за кожне заняття, 70 балів - максимальна сума.

Самостійна робота

Написання та захист реферату (тематика погоджується із викладачем курсу) у вигляді доповіді та/або презентації оцінюються у 10 балів.

Підсумковий контроль - Залік

Здобувач отримує підсумкову оцінку за результатами поточного контролю шляхом накопичення балів. Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач, становить 100.

Якщо протягом семестру здобувачем за поточним контролем набране більше 100 балів, то вони прирівнюються до 100.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни та пройшовши процедуру визнання згідно [Положення про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ](#).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
82-89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками
75-81		C	«Добре» - теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками
64-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» - теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками
60-63		E	«Достатньо» - теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки
35-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1-34		F	«Безумовно незадовільно» теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані,

			всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
--	--	--	--

ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Електронні ресурси бібліотеки ДУІТ: <https://library.duit.in.ua>.

Список рекомендованої літератури

Базова:

1. Близнюк О.П., Лачкова Л.І., Оспіщев В.І. Фінанси: Навч. посіб К.: Знання, 2008, 415 с.
2. Василик О.Д., Василик О.О. Теорія фінансів: Підручник. К.: НІОС, 2007, 416 с.
3. Василик О.Д. Бюджетна система України: Підручник. О.Д. Василик, К.В. Павлюк К.: Центр навчальної літератури, 2004, 406 с.
4. Карлін М.І. Фінанси України та сусідніх держав: Навчальний посібник К.: Знання, 2007, 589 с.
5. Кремень О.І. Фінанси: Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2016, 412с.
6. Кудряшов В.П. Фінанси: Навчальний посібник. Херсон, 2012, 312 с.
7. Михайловська О.В. Фінанси в схемах і таблицях: Навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2014, 386с.
8. Опарін В. М. Фінанси (Загальна теорія): Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2010, 218 с.
9. «Про банки і банківську діяльність» Закон України від 7.12.2000 р. № 2121 зі змінами і доповненнями. URL:// <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
10. «Про валюту і валютні операції» Закон України від № 2473-VI в редакції від 13.02.2020, підстава - 440-IX. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
11. «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» Закон України від 15.03.2022 р № 2120-IX URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text>
12. «Про інвестиційну діяльність» Закон України від 18.09.91 р. № 1560 зі змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Tex>
13. «Про Національний банк» Закон України від 20.05.99 № 679 –XIV зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>
14. «Про обіг векселів в Україні» Закон України від 05.04.2001 № 2374-III зі змінами і доповненнями. URL://<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2374-14>
15. «Про платіжні послуги» Закон України. Документ 1591-IX. Редакція від 01.02.2023. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
16. «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/4452-17>
17. «Про споживче кредитування» Закон України від 15.11.2016 №1734-VIII зі змінами і доповненнями. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1734-19>
18. «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» Закон України від 2664-III в редакції від 01.08.2022, підстава - 1591-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>
19. Фінанси: навчальний посібник / І. В. Жравльова, О. В.Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін; за заг. ред. д. е. н, професора І. В. Журавльової. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017, 330 с. URL:<http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/1>
20. Фінанси. Підручник. за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. 2-ге вид. переробл. і доповн. К.: Знання. 2012, 687 с

Допоміжна

1. Brealey R. A. & Myers S. C. Principles of corporate finance. New York: McGraw-Hill, 2011, 976 p.
2. Brigham E. F. & Houston J. F. Fundamentals of financial management / E.F. Brigham. Mason: Cengage Learning, 2009. 752 p.
3. Financial risk: manager handbook / Ed. by Ph. Jorion. London: John Wiley & Sons, 2003, 736 p.
4. Graham J., Smart S. B. & Megginson W. L. Corporate finance: linking theory to what companies do. Mason: South-Western Cengage Learning, 2009, 1008 p.
5. Mielton Friedman, Anna Jacobson Schwartz A Monetary History of the United States, 1867–1960, Princeton University Press (November 1, 1971), 888 pages.
6. Офіційний сайт інформаційного агентства «Мінфін». URL: <https://minfin.com.ua/ua/>
7. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/control/uk/index>

Додаткова інформація

Детальнішу інформацію щодо методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи та повного списку літератури наведено у Робочій програмі навчальної дисципліни.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

[Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій](#)

[Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій](#)

[Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ](#)

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується [«Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ»](#).